

Nr 48.

Av herr Hage, om dyrtidstillägg å ersättningar enligt lagen om försäkring för olycksfall i arbete.

Vid 1941 års riksdag väckte undertecknad Hage en motion i andra kammaren (II: 206), i vilken hemställdes, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t begära, att Kungl. Maj:t ville låta verkställa en utredning rörande lämpligheten och behovet av en lagändring, innebärande att avdrag icke må göras å livränta enligt olycksfallsförsäkringslagen för sådan å pension utgående tilläggsersättning, som utgör kompensation för ökade levnads-kostnader.

Till utgångspunkt för yrkandet i motionen — vilken utom huvudmotionären var underskriven av herrar Arnemark (h) och Ernst Eriksson (s) — hade lagts ett avgörande av försäkringsrådet, genom vilket försäkringsrådet funnit, att från livränta åt efterlevande till arbetare, som avlidit till följd av olycksfall i arbete för statens räkning, skulle avdragas bl. a. den s. k. rörliga delen — vilken beräknas i förhållande till levnadskostnadernas storlek — av den till de efterlevande utgående familjepensionen.

Motionen avstyrktes av resp. utskott (andra lag, nr 22). Den avslogs också av riksdagen. Men bakom avstyrkandet och avslaget låg ej något *principiellt* avståndstagande från motionens yrkande. Tvärtom framhöll utskottet, att den i motionen upptagna frågan i nuvarande läge med stegrade levnads-kostnader vore förtjänt av den största uppmärksamhet från statsmakternas sida. »Emellertid har Kungl. Maj:t», framhöll utskottet, »sedan 1937 års riksdag begärt en allsidig utredning rörande olycksfallsförsäkringslagstiftningen, uppdragit åt riksförsäkringsanstalten att verkställa ifrågavarande utredning.»

Utskottet anförde i nämnda fråga ytterligare följande:

»Enligt vad anstalten anfört i sitt över motionen avgivna yttrande kommer anstalten att i samband med denna utredning ägna uppmärksamhet jämväl åt frågan om behovet av ändringar i 11 § olycksfallsförsäkringslagen. Vidare må erinras, att Kungl. Maj:t den 2 och den 7 maj 1941 beslutat inhämta yttrande från vissa myndigheter och sammanslutningar över en av landsorganisation i Sverige i skrift till Kungl. Maj:t den 25 april 1941 gjord hemställan om skyndsamt utredning av frågan om dyrtidstillägg å ersättningar enligt olycksfallsförsäkringslagen överhuvud taget. Därest åtgärder i sådan riktning skulle komma att vidtagas, synes det i motionen berörda spörsmålet komma i ett helt annat läge.»

Med hänsyn till den sålunda åt riksförsäkringsanstalten anförtrodda utredningen samt då spörsmålet om dyrtidstillägg å ifrågavarande ersättningar re-

dan vore föremål för Kungl. Maj:ts uppmärksamhet, fann utskottet ej skäl att för *det dåvarande* tillstyrka en framställning av riksdagen till Kungl. Maj:t i den riktning motionärerna föreslagit.

Emellertid har hela frågan sedan denna tid varit föremål för ytterligare utredning. Kungl. järnvägsstyrelsen har på grundvalen av en sådan utredning avgivit ett utlåtande av den 13 februari 1943, vari bl. a. framhålles, att styrelsen vidhåller en förut framförd uppfattning »att något avdrag å fastställd livränta icke må göras på grund av till livräntetagaren utgående familjepension och å dylika belöpande dyrtidskompensation».

Riksförsäkringsanstalten har också avgivit ett yttrande i frågan, daterat den 2 januari 1943, vari även intages en positiv inställning till problemet och förordas vissa alternativ för ordnandet av spörsmålet. Då de utredningar, som här omnämnas, äro synnerligen grundliga och omfattande — vilket motiverar, att de ej här bifogas som bilagor — förefaller det, som om frågan nu kan anses så grundligt utredd, att ett förslag till riksdagen nu kunde framläggas.

Emellertid har detta ännu icke skett. Följden därav måste bli, att — under det att statsanställda, pensionärer m. fl. i allmänhet erhållit ett visst tillskott i sin inkomst, allteftersom levnadskostnaderna gått uppåt — har däremot ingen sådan kompensation tillerkänts här ifrågavarande kategorier, eftersom livräntan för dem minskats, allteftersom dyrtidsersättningen blivit högre.

Det torde icke förhålla sig så, att de som beröras av denna fråga utgöra ett så stort antal individer, att en rimlig och rättvis reform inom detta område skulle medföra så synnerligen stora merkostnader för staten. Men å andra sidan utgöra de, som beröras av en sådan orättvis anordning som denna, ett icke obetydligt antal personer, vilka med otålighet följt den långsamma takt, som utmärkt behandlingen av denna fråga.

Under hänvisning till vad här anförts hemställes alltså,

att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t begära ett framläggande inför riksdagen fortast möjligt — om möjligt till innevarande riksdag — av förslag i hela den fråga, som berörts i den här ovan omnämnda utredningen, eller åtminstone ett förslag, innebärande, att avdrag icke må göras å livränta enligt olycksfallsförsäkringslagen för sådan å pension utgående tilläggsersättning, som utgör kompensation för ökade levnadskostnader, i enlighet med vad som förordades i motion nr 206 i andra kammaren vid 1941 års riksdag.

Stockholm den 18 januari 1944.

Ernst Hage.